

Het verloop van de sociaal-ekonomische indicatoren en de conjunctuur in West-Vlaanderen, toestand juni 1996

Werkloosheid

In mei 1996 bedroeg het aantal werklozen¹ in West-Vlaanderen 35.868 personen (grafiek 1). In vergelijking met een jaar geleden is dit een aangroei met 0,3%. Sedert oktober van vorig jaar was er een kentering in de werkloosheidstrend en volgde een fase van stijgende werkloosheid. Toch evolueert de werkloosheid in gunstige zin. De aangroei is immers sedert het begin van dit jaar maand na maand kleiner. Men kan dan ook verwachten dat een dalende trend van de werkloosheid niet meer veraf is.

Binnen de provincie zijn er verschillen in de evolutie van de werkloosheid. De arrondissementen Brugge (+5,5%), Ieper (+2,7%) en in mindere mate Veurne (+1,2%) en Roeselare (+0,3%) noteerden een toename van de werkloosheid op jaarbasis. In de arrondissementen Diksmuide (-6,5%), Kortrijk (-3,6%) en in mindere mate in Oostende (-1,5%) en Tielt (-0,7%) was er een afname.

In het Vlaamse Gewest als geheel was er in april een toename van de werkloosheid met 5,2%. Dit is meer dan hetgeen in april in West-Vlaanderen geregistreerd werd (+2,7%).

Het aandeel van de jeugdwerkloosheid daalde in mei 1996 tot 21,7%. In vergelijking met een jaar terug is dit een toename met 1,8 procentpunt. Het aandeel van de jeugdwerkloosheid ligt sedert oktober vorig jaar op een hoger peil. Toch moet die evolutie gerelativeerd worden. Het aandeel van de jeugdwerkloosheid daalde tijdens de maanden daarvoor immers tot een vrij laag niveau.

Lopende werkaanbiedingen

Er werden bij de VDAB op het einde van mei 1996 4.055 lopende werkaanbiedingen geregistreerd. Dit is circa 3% meer dan een jaar terug. Deze indicator blijft goede prestaties neertekenen.

Bouwnijverheid

Er werden in de provincie 606 vergunningen voor woningen afgeleverd in januari. Dit is 1,5% meer dan in januari 1995². Het is reeds circa een half jaar geleden dat er nog een toename was van deze statistiek. De volgende maanden zullen uitwijzen of er inderdaad een gunstige evolutie is in het aantal bouwvergunningen (deze indicator vertoont immers nogal wat schommelingen maand na maand).

Omzet van de bedrijven

De grote bedrijven met zetel in West-Vlaanderen³ realiseerden een omzet van 117,4 miljard frank in februari 1995 (grafiek 2). In nominale termen is dit een groei van slechts 1,5% op jaarbasis. Sedert het einde van vorig jaar is er sprake van een afzwakking van deze indicator.

Investerings van de bedrijven

De investeringen van de grote bedrijven met zetel in West-Vlaanderen⁴ bedroegen circa 3,8 miljard frank in februari. Dit is in nominale termen een daling met zo maar even 14%. Hoewel de maandelijkse schommelingen bij deze indicator vrij groot kunnen zijn liggen de investeringen sedert september 1995 telkenmale op een lager niveau. Deze indicator laat dan ook minder goed nieuws zien.

Het elektriciteitsverbruik van de bedrijven

Het elektriciteitsverbruik van de West-vlaamse bedrijven bedroeg in het vierde kwartaal van 1995 1.065.448 MWh. In vergelijking met hetzelfde kwartaal van 1994 betekent dit een groei met 1,6%. Sedert begin 1995 is er sprake van een geleidelijke verzwakking van de groei van deze indicator.

Konjunctuurindicator Nationale Bank

De bruto syntetische conjunctuurcurve haalt een waarde van -16,2 in april 1996 (grafiek 3). Dit is een vrij forse verbetering ten opzichte van de maand voordien (het is 14 maanden geleden dat nog dergelijke lage waarden bereikt werden). Deze verbetering is vooral in de industrie en in de handel merkbaar. In de sektor van de ruwbouw is er een minieme daling van de brutowaarde ten opzichte van de maand voordien. Positief is ook dat de afgevlakte syntetische curve (die met vier maanden vertraging kan berekend worden) een kentering doormaakt en opnieuw opwaarts gericht is.

Ook de conjunctuurcurve voor heel het Rijk kende een verbetering in april jongstleden. Dit is voornamelijk te wijten aan de evolutie van de curve in de industrie.

¹ Onder werklozen wordt verstaan: het aantal niet-werkende werkzoekenden. Dit komt overeen met de EG-definitie. Een nadeel is wel dat de oudere werklozen (55+ of 50+ met verminderde arbeidsgeschiktheid) niet zijn opgenomen.

² Vergunde woningen in woongebouwen en in niet-woongebouwen.

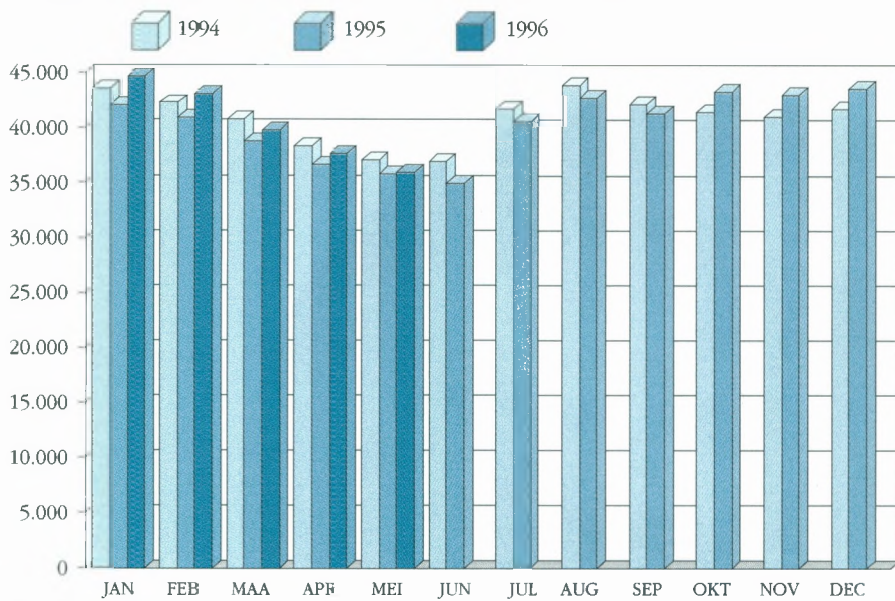
³ Het feit dat de registratie gebeurt naar vestiging van de hoofdzetel betekent dat men niet noodzakelijk de economische activiteit in het betrokken arrondissement meet. Dit nadeel wordt afgezwakt doordat het hierover een evolutie doorheen de tijd gaat. Maandelijkse procentuele veranderingen zijn dan belangrijker dan absolute gegevens.

Een tweede nadeel is dat enkel bedrijven met een omzet van 20 miljoen of meer aangifte doen op maandbasis. Het kan zijn dat een bedrijf nu eens wel en dan weer niet beantwoordt aan dit criterium. Om dit nadeel te ondervangen is het aangewezen op provinciaal niveau te werken. 'Toetreders' en 'uittreders' vallen dan minder op en kunnen elkaar misschien meer compenseren dan als men werkt op het arrondissementele niveau.

⁴ zie voetnoot 3.

Grafiek 1

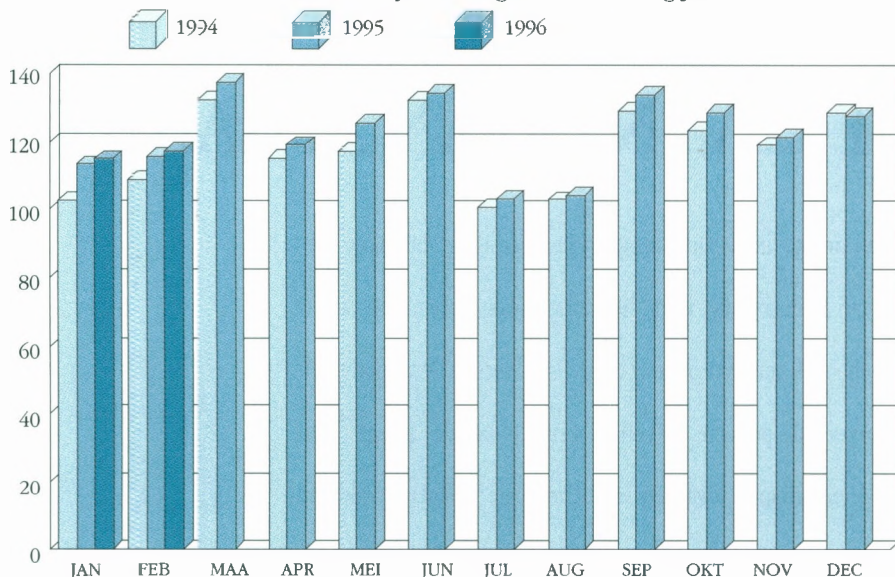
Evolutie van het aantal niet-werkende werkzoekenden in West-Vlaanderen

Bron : VDAB

Grafiek 2

Evolutie omzet Westvlaamse bedrijven (volgens BTW-aangiften)

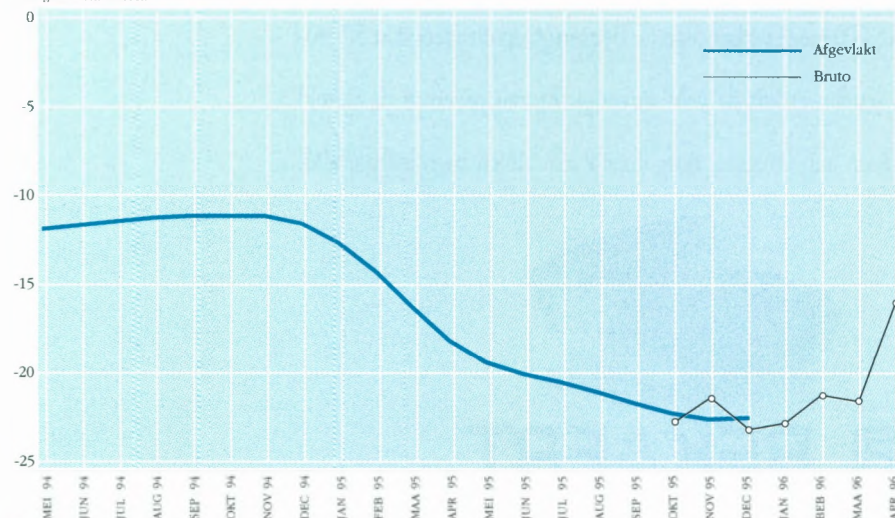

Bron : NIS

Grafiek 3

Synthetische conjunctuurcurve voor West-Vlaanderen

Saldo van de positieve en de negatieve antwoorden

Bron : NBB

Konklusie

De werkloosheid is in mei weliswaar nog hoger dan een jaar terug, doch de toename zwakt gestaag af. Binnenkort zou de werkloosheid opnieuw lager kunnen zijn op jaarbasis.

De lopende werkaanbiedingen bij de VDAB zijn nog steeds hoger dan een jaar eerder.

De statistiek van de vergunde woningen presteerde in januari beter dan de voorgaande maanden.

De omzet van de bedrijven evolueert de laatste maanden minder gunstig. De investeringen zijn in februari nog steeds lager dan een jaar eerder.

Het elektriciteitsverbruik laat zien dat de conjunctuur sedert begin 1995 tekenen van verzwakking begint te vertonen. Er is nood aan recente waarnemingen om de toestand begin 1996 te kennen.

Het goede nieuws komt voornamelijk van de conjunctuurcurve van de Nationale Bank. In april was er immers een vrij sterke verbetering van de bruto-indikator. De afgevlakte indikator is opnieuw opwaarts gericht. Er zijn weliswaar verdere waarnemingen vereist om te weten of de stijgende trend zal aanhouden.

Vanaf het begin van 1995 waren er indicaties dat de conjunctuurheropleving van 1994 vertraagde. De gegevens van de omzet en de investeringen wijzen erop dat de conjunctuur in het begin van 1996 nog tekenen van een verzwakking vertoonde. De indicatoren waarvan recentere gegevens beschikbaar zijn tonen echter dat de conjunctuur verbetert. Vooral de curve van de Nationale Bank stemt hoopvol, te meer daar deze een voorlopend karakter draagt. Dit wil zeggen dat deze indikator een beeld geeft van hoe de economische toestand er binnen een paar maanden zal uitzien.

⁵ De konstruktie van de indikator van de Nationale Bank verloopt als volgt: er wordt maandelijks een enquêteformulier aan bedrijfsleiders verzonden. Daarin gaat men na hoe het gesteld is met een aantal facetten van de activiteit, de vraag en de vooruitzichten. Er zijn drie antwoordmogelijkheden: stijgend (positief), gelijkblijvend of dalend (negatief). De indikator is het saldo van de positieve en de negatieve antwoorden op deze vragen, en dit voor alle ondervraagden. In tegenstelling tot de nationale indikator worden de antwoorden hier niet gewogen.

De maandelijkse resultaten van de enquête worden op een grafiek uitgezet. De curve wordt afgevlakt. Zo kan men de trend gemakkelijker onderkennen.